

Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2026–2028

7757/00.02.02/2024

Hyvinvointialueen vammaisneuvosto 14.11.2024 § 110

Lisätiedot	<p>Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen p. 013 330 4503 sähköposti: ilkka.naukkarinen@siunsote.fi</p>
Käsittely	<p>Käsiteltiin § 111 jälkeen.</p> <p>Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen esitteli talousarviota vuodelle 2025 ja taloussuunnitelmaa vuosille 2026-2028.</p> <p>Vammaisneuvosto keskusteli talousarvioon liittyvistä säästötoimenpiteistä vammaisten henkilöiden näkökulmasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mikäli kela-kydyt tulevat hyvinvointialueelle vuonna 2026, niistä voisi olla mahdollista saada säästöjä yhdistelemällä erilaisia kyytipalveluita. - Hyvinvointialueen tulisi panostaa ensisijaisesti sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin, jonka avulla voitaisiin järjestää entistä paremmin kaikkien asiakasryhmien palvelut. - Vammaispalvelut ovat pääsääntöisesti ostopalveluita ja ne ovat kalliita. Vammaispalveluissa on vähän palveluntuottajia, mikä nostaa palveluiden hinnoittelua. Kilpailua ja omaa palvelutuotantoa on liian vähän. <p>Vaikuttamistoimielimet kulueränä eivät ole suuri säästökohde. Vammaisneuvosto tuo arvokasta tietoa käyttäjien näkökulmasta, jolla on merkitystä palveluiden järjestämiseen ja toteuttamiseen.</p> <p>Vammaisneuvosto koki, että asiakasmaksujen korottaminen ei ole järkevää toimintaa, koska ihmiset viivyttävät palveluihin hakeutumista, minkä takia ongelmat kasvavat ja erikoissairaanhoidon kustannukset nousevat.</p> <p>Vammaisneuvoston mielestä säästötoimenpiteet heikentävät heikommassa asemassa olevien vammaisten ja sairaiden elämää entisestään Pohjois-Karjalassa.</p> <p>Sovittiin, että keskustelun pohjalta laaditaan luonnos, joka lähetetään vammaisneuvoston jäsenille hyväksyttäväksi. Lopullinen versio lähetetään hallintojohtajalle.</p>
Selostus	<p>Talousarvion laadintaprosessi poikkeaa aikaisemmasta käytännöstä. Vuoden 2025 talousarvio ja -suunnitelma vuosille 2026–2028 käsitellään aluehallituksessa kahteen kertaan. Ensimmäinen käsittely oli 30.10.2024, jossa hallitus evästi valmistelua. Toisen kerran talousarvio ja -suunnitelma on aluehallituksen käsittelyssä 27.11., jolloin hallituksen on määrä tehdä esitys valtuustolle. Vaikuttamistoimielimille annetaan mahdollisuus lausua</p>

vuoden 2025 talousarviosta ennen hallituksen valtuustolle tekemää esitystä. Aluevaltuusto päättää talousarviosta ja -suunnitelmasta 11.12.

Hyvinvointialueen rahoitus määräytyy valtaosaltaan tarveperusteisen valtionosuuden mukaan, josta leikataan ns. siirtymätasauksella runsaat 60 miljoonaa euroa vuodelta 2025. Vallitseva kulukehitys ja siirtymätasattu valtionosuus edellyttävät merkittävää sopeutusohjelmaa vuosille 2025–2026, jotta hyvinvointialueen talous täyttäisi lainsäädännön mukaisen tavoitteen alijäämien kattamisesta. Vuoden 2024 lopun ennuste alijäämästä on runsaat 70 miljoonaa euroa, joka tulee kattaa vuoden 2026 loppuun mennessä. Sopeutusohjelman suuruudeksi vuodelle 2025 hallitus on päättänyt 40 miljoonaa euroa, jolloin vuodelle 2026 jää noin 30 miljoonan euron sopeutus. TA25-kirjaan sisältyvä talouden sopeuttamistarve tulee sisältämään toimenpiteitä, jotka vaikuttavat hyvinvointialueen toimintaan, eli lakisääteisten palvelujen järjestämiseen, talouteen ja henkilöstöön tulevien taloussuunnitelmavuosien 2025–2028 aikana. Sopeuttamistarvetta pienennetään osaltaan esittämällä asiakasmaksujen nostamista uusiin maksimiarvoihin. Näistä vaikuttamistoimielimet ovat voineet lausua aikaisemmin.

Talousarvion laatiminen on kesken, ja sen sisältämiä talouden tasapainottamistoimia jatketaan yhteistoiminnassa henkilöstön edustajien kanssa. Vaikuttamistoimielimet voivat lausunnossaan esittää toimenpiteitä talousarvion sopeuttamiseksi tavoitetulokseen pääsemiseksi.

[Aluehallitus 30.10.2024 § 230](#)